C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr.21rji-268/24 Prima instanţă:
Judecătoria Soroca, sediul Central
Judecător: Lina Popescu

DECIZIE
În numele Legii

30 aprilie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Dumitru Puşca
Judecătorii: Ruslana Burdeniuc, Angela Revenco

a examinat în ordine de recurs, recursul condamnatului Grab Serghei, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 23.02.2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea condamnatului **Grab Serghei ******* privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 Cod penal.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

c o n s t a t ă :

Prin sentința Judecătoriei Bălți din 04.12.2007, modificată prin decizia Plenului Curții Supreme de Justiție din 21.12.2009, Grab Serghei Nicolae a fost condamnat în baza art. 145 alin.(2) lit.e), j), k), art.171 alin.(2) lit.b), Cod penal, la 23 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 16.08.2019, în condițiile art.385 alin.(5), 473^4 alin.(4) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive stabilite lui Grab Serghei Nicolae i-a fost redus cu 555 zile pentru deținerea în Penitenciarul nr.13 Chișinău și nr.11 Bălți în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 17.08.2022 în baza art.473^4 alin.(4) CPP, s-a redus termenul de pedeapsă cu 20 zile.

La 19.01.2024, în adresa Judecătoriei Soroca (sediul Central) a parvenit cererea condamnatului Grab Serghei Nicolae privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 23.02.2024 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art.91 din Codul penal înaintată de condamnatul Grab Serghei Nicolae.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond aceasta în termen a fost contestată cu recurs de către condamnatul Grab Serghei, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 23.02.2024, cu aplicarea prevederilor art.91 Cod penal în privința condamnatului Grab Serghei.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- potrivit extrasului din procesul verbal al Comisiei Penitenciarului nr.6 Soroca membrii comisiei prin votul unanim au calificat ca ”nerealizat” programul individual de executare a pedepsei a condamnatului, au menţionat că ultimul se caracterizează negativ;

- faptul dat nu poate servi drept temei de refuz ori amânare a liberării condamnatului, or, conform extrasului cu privire la programul individual de executare a pedepsei penale şi dosarului personal, reiese că pe perioada ispăşirii pedepsei deşi a fost sancţionat disciplinar de mai multe ori, la moment sancţiunile disciplinare fiind stinse şi nu ar trebui să aibă careva efecte negative asupra caracteristicii condamnatului, stimulat a fost o singură dată. Nu a participat la careva munci remunerate sau neremunerate, a refuzat de a participa la programele planificate lui conform programului său individual, organizate şi petrecute de către administraţia penitenciarului, administraţia penitenciarului nu a probat în şedinţă refuzul ultimului de la realizarea programului individual şi de la participarea la careva munci remunerate sau neremunerate;

- consideră că chestiunea în privinţa condamnatului Grab Serghei, ce se referă la expedierea materialelor în instanţa de judecată pentru examinarea posibilităţii aplicării art. 91 din Codul penal, a fost examinată de către Comisia penitenciarului şi instanţa de judecată superficial şi în mod formal, fără a fi luate în calcul toate aspectele necesare;

- consideră că este oportun de a aplica în privinţa condamnatului, Grab Serghei prevederile art.91 Cod penal;

- condamnatul Grab Serghei a executat fracţia de 2/3 din pedeapsă pentru aplicarea prevederilor art.91 Cod penal, luând în calcul şi aplicarea mecanismului compensator;

- nu se consideră drept impediment pentru admiterea cererii de liberare condiţionată situaţia când condamnatul la momentul înaintării cererii de liberare condiţionată de pedeapsă înainte de termen nu a fost antrenat la careva munci

neremunerate sau remunerate şi la programe de terapie socială, or administraţia penitenciarului nu a demonstrat prin probe pertinente refuzul deţinutului să participe la munci remunerate sau neremunerate şi îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, astfel că condamnatul poate fi liberat condiţionat de pedeapsa închisorii indiferent dacă a participat la munci remunerate sau neremunerate sau la programe de terapie socială, ceea ce ţine de repararea daunelor cauzate prin infracţiune, menţionează că îşi execută pedeapsa de aproximativ 18 ani, nu este contra de a restitui prejudiciul cauzat părţilor vătămate, însă la moment nu are posibilitatea, după eliberarea din penitenciar are intenţie de a se angaja în câmpul muncii şi a repara integral daunele cauzate prin infracţiune părţilor vătămate;

- la data examinării posibilităţii liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen, are executată partea fracţional necesară de executare a pedepsei de 2/3 din termenul de pedeapsă, luând în calcul şi aplicarea mecanismului compensator;

- nu au fost prezentate probe referitoare la faptul că, la momentul înaintării cererii privind liberarea condiţionată înainte de termen, a manifestat un comportament antisocial şi că nu a păşit ferm pe calea reeducării;

- corectarea şi reeducarea lui este posibilă fără executarea integrală a pedepsei stabilite, ţinând cont de natura pedepsei stabilite, de caracteristica pe parcursul executării pedepsei, astfel, este fermă convingerea că a păşit pe calea corijării şi reeducării sale în spiritul respectării cu stricteţe a legislaţiei în vigoare a RM;

- consideră că scopul prestabilit al legii penale, vizat în norma art.61 CP RM, privind corectarea şi reeducarea va fi atins fară a-l supune executării integrale a pedepsei închisorii, or, condiţia dată, nu este oportună situaţiei de fapt;

- liberarea condiţionată de pedeapsă în cazul lui, nu lezează interesele statului sau ale altor persoane. Cu atât mai mult că în ultimii ani, statul suportă o pondere deosebită în ce priveşte numărul deţinuţilor în penitenciare;

- consideră că nu are careva restricţii prevăzute de lege, întruneşte condiţiile stipulate în art.91 Cod penal, iar adaptarea socială nu va rămâne a fi anevoioasă prin aplicarea în privinţa sa a prevederilor art.91 Cod penal;

- în timpul în care se află în Penitenciarul nr. 6 Soroca, a reevaluat scopul şi sensul vieţii, valorile morale umane şi interesul social al existenţei sale;

- conchide că corectarea şi reeducarea sa este posibilă fără executarea integrală a pedepsei stabilite, ţinând cont de natura pedepsei stabilite, de perioada executată, de comportamentul în timpul executării pedepsei;

- perioada efectiv executată este suficientă pentru ca funcţia şi scopul pedepsei să fie atinse, iar cealaltă perioadă din pedeapsa aplicată şi rămasă de executat să nu mai fie executată efectiv în stare de detenţie;

- consideră că nu are careva restricţii prevăzute de lege, întruneşte condiţiile stipulate în art.91 Cod penal, iar adaptarea sa nu va rămâne a fi anevoioasă prin aplicarea în privinţa sa a prevederilor art. 91 Cod penal.

Procedura înștiințării legale în instanța de recurs a fost executată (f.d.46, 47).

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod procedură penală: *„ recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces”.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către condamnatul Grab Serghei, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că acesta urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează că instanţa de fond examinând cererea condamnatului Grab Serghei cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările, cât și argumentele formulate în demers, corect ajungând la concluzia privind respingerea acestora ca nefondate.

Aici, Colegiul arată că conform prevederilor art.91 alin.(1) CP, *persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nici o posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi de pedeapsa complementară*.

Din prevederile normei citate supra reiese că condamnatul care solicită liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen urmează să întrunească un cumul de condiții: să execute termenul din pedeapsă stabilit de lege, în perioada executării pedepsei să manifeste un comportament ireproșabil ce rezultă din participarea la activități culturale, socio-educative, la munci remunerate și neremunerate pe teritoriul penitenciarului, totodată expres prevăzându-se și obligativitatea restituirii prejudiciului cauzat prin infracțiunea comisă.

Totodată, Colegiul ține să menționeze, că art.91 CP nu este o normă imperativă. Reieșind din prevederile respectivului articol, instanța poate, dar nu

este obligată, de a aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen condamnaților care întrunesc toate condițiile indicate la această normă, aceasta fiind doar în cazul în care consideră că corectarea condamnatului va fi posibilă și fără executarea deplină a pedepsei.

Colegiul penal consideră, că prima instanță corect a reținut situația de fapt prin prisma datelor dosarului personal al condamnatului referitor la personalitatea acestuia și gravitatea infracțiunii comise pentru care ispășește pedeapsa penală, totodată, fiind reținute și alte circumstanțe ce constituie impedimente pentru admiterea cererii condamnatului Grab Serghei, or condamnatul care pretinde liberarea trebuie să întrunească condițiile stipulate, acesta demonstrând dorința de a se reintegra în comunitatea civilă.

Astfel, deși recurentul în cererea de recurs menționează că a executat mai mult de 2/3 din pedeapsa stabilită, iar nerealizarea de către acesta a programului individual de executare a pedepsei nu a ținut de voința sa, de către administrația instituției penitenciare nefiind prezentate probe privind refuzul condamnatului de a executa munci remunerate/neremunerate, totuși de către instanța de fond just s-a reținut ca un impediment în aplicarea prevederilor art.91 Cod penal gradul prejudiciabil şi gravitatea infracţiunilor săvârşite de condamnat, motivul acestora precum și persoana condamnatului.

Astfel, reieșind din cele menționate supra, just s-a constatat de către instanța de fond faptul, că Grab Serghei ***** nu a realizat programul individual de executare a pedepsei, conform datelor din dosarul personal s-a constatat că condamnatul, nu a realizat programul individual de educație pentru sănătate, programul pentru reducerea violenței, programul predestinat pentru persoanele care au săvîrșit infracțiuni contra patrimoniului, se caracterizează negativ pe parcursul ispășirii pedepsei penale. Totodată, la soluționarea cererii înaintate, instanța de judecată a ținut cont de faptul că pe parcursul detenției condamnatul Grab Serghei ***** a comis mai multe abateri de regim, a fost stimulat doar o singură dată, nu a realizat activitățile de planificare în planul individual de socializare. La caz s-a mai constatat că condamantul Grab Serghei nu a achitat prejudiciul cauzat prin infracțiune, și nici nu a invocat în cadrul examinării cauzei imposibilitatea achitării acestuia.

Astfel, Colegiul penal va rămâne solidar cu poziția instanței de fond, care just a ajuns la concluzia respingerii solicitărilor condamnatului Grab Serghei cu privire la aplicarea art.91 Cod penal, or just se atestă faptul, că condamnatul nu întrunește condițiile obligatorii prevăzute de legiuitor, iar, circumstanțele enunțate, nu denotă că dânsul s-a corectat şi reeducat în spiritul respectării cu stricteţe a legislaţiei în vigoare, deci la moment eliberarea lui Grab Serghei de pedeapsa închisorii înainte de termen este prematură, fiind impusă respingerea cererii înaintate, or, liberarea

condiţionată de pedeapsa închisorii înainte de termen a condamnatului nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale.

Astfel, recursul înaintat, Colegiul penal îl apreciază ca fiind nefondat, urmând a fi respins.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) p.1) lit.a) CPP, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

d e c i d e :

Respinge ca nefondat recursul condamnatului **Grab Serghei** *****, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 23.02.2024, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Dumitru PUŞCA

Judecătorii: Ruslana BURDENIUC

Angela REVENCO